

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

59-1

Brno 2018

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 59
Volume 59

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Azu design, s. r. o.
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce	Hlinsko – Kouty I. Oboustranně plošně retušovány hrot se čtyřmi přiloženými uštěpy (obr. 3, str. 23).
Cover Photography	Hlinsko – Kouty I. Bifacial point with four refitted flakes (Fig. 3, Pg. 23).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2018
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2018 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

exempláře se nacházejí v depotech Drslavice 2 (Salaš 2005, tab. 160: 219) a Ivančice 4 (Salaš 2018, tab. 3: 79) a podle těchto celků můžeme také solitérní nález dýky u Čučic datovat do staršího stupně středodunajských popelnicových polí, tedy do depotových horizontů Drslavice-Ořechov až Mušov 2, odpovídajících mladší části Reineckova stupně B D až stupni Ha A1 (Salaš 2005, 138–147).

Nález dýky s krátkou plochou a zahrocenou rukojetí u Čučic prostorově velmi dobře koresponduje s jejich dosavadní prostorovou koncentrací na jižní až jihozápadní Moravě, kde představují autochtonní taxon bronzové industrie. Navíc je přímo symptomatické, že místo nálezu dýky je vzdáleno jen asi 10 km severozápadně podle toku Oslavy od hradiska na Réně u Ivančic, kde se ve dvou depotech (Ivančice 4, Ivančice 6) nachází 13 exemplářů tohoto druhu dýky (Salaš 2018), což představuje jejich dosud největší úzce lokální koncentraci.

Martin Kuča, Milan Salaš

Literatura

Čižmář, M. 2004: *Encyklopedie hradišť na Moravě a ve Slezsku*. Praha: Libri.

Košťuřík, P. 1989: Mladší doba kamenná (neolit). In: Belcredi, L. a kol.: *Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov*. Brno: Okresní muzeum Brno-venkov, 34–60.

Kuča, M., Vokáč, M. 2002: Čučice (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 43, 155.

Vokáč, M., Kuča, M. 2001: Nové výšinné eneolitické sídliště u Čučic (okr. Brno-venkov). *Archeologie Moravy a Slezska. Informační zpravodaj ČAS, pobochky pro severní Moravu* 1, 155–156.

Novák, P. 2011: *Die Dolche in Tschechien*. Prähistorische Bronzefunde VI(13). Stuttgart: Franz Steiner Verlag.

Salaš, M. 2005: *Bronzové depoty střední až pozdní doby bronzové na Moravě*. Brno: Moravské zemské muzeum.

Salaš, M. 2018: *Hradisko Réna u Ivančic a jeho kovová depozita mladší doby bronzové*. Brno (v tisku).

Resumé

Čučice (Bez. Brno-venkov), „Plánice“. Ältere Urnenfelderzeit. Einzelfund des Bronzedolches mit der kurzen Griffzunge. Lesefund mit Hilfe des Metalldektors.

DAMBOŘICE (OKR. HODONÍN)

„Spálený“. Únětická kultura. Sídliště, pohřeb v jámě. Záchranný výzkum.

V roce 2017 bylo na polykulturní lokalitě „Spálený“ v Dambořicích prozkoumáno celkem 19 pozemků, na kterých proběhly přípravné stavební práce nutné k výstavbě budoucích rodinných domů. Archeologicky pozitivní situace se pak objevily na osmi parcelách (viz oddíly Eneolit a Doba železná).

V jarních měsících bylo na parcele p. č. 544/117 prozkoumáno 7 sídlištních objektů, většinou menší zásobní jámy či objekty bez možnosti bližší interpretace. V nejvýraznější zásobní jámě, v jejíž výplni se také vyskytl největší soubor movitých nálezů, byl prozkoumán pohřeb jedince (podle předběžného určení ženy) pohozeného u jižní stěny asi 10 cm nad dnem objektu.

Na ZM ČR 1:10 000, list 24-43-24, je v prostoru stavby uvedena poloha „Spálený“. V souřadnicovém systému S-JTSK je místo nálezu dáno souřadnicemi: X= -577241.63 Y= -1179774.43.

Marek Lečbých

Resumé

Dambořice (Hodonín District), „Spálený“. A part of Únětice Culture settlement was discovered during a rescue excavation in 2017. One pit hole contained a woman burial as well.

DUBICKO (OKR. ŠUMPERK)

„Za kostelem“, parc. č. 329/1, 376/2, 1646/4, 332/20, 340/7 a 329/6. KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum Šumperk, přír. č. 9/2017 a 33/2017.

Místo výzkumu se nachází na jihovýchodním okraji obce, jihovýchodně od kostela. Lokalita zaujímá vhodnou sídelní polohu, jedná se o mírný zhruba jihozápadní sklon nad drobnou místní vodotečí, s možností výborné vizuální kontroly širokého nivního údolí řeky Moravy. Tato polykulturní sídlištní lokalita (v Státním archeologickém seznamu pod ev. č. 14-43-10/1) je známa již od 20. let 20. století, doloženy jsou nálezy z období mladého paleolitu, kultury s lineární keramikou, kultury lužických popelnicových polí a středověku (Nekvasil 1963, 25, 44, Tab. 5 a 7).

Záchranné výzkumy zde probíhají již od r. 2010 v souvislosti se stavebním záměrem obce – postupným budováním tří nových paralelních ulic s rodinnými a řadovými domy. Většinu investorských i neinvest-

torských výzkumů dosud realizovalo VM Šumperk (Halama 2015 – zde odkazy na předchozí sezóny; Tomešová 2017 – sezóny 2015 a 2016); ve stavebně exponovaných letech 2013–2014 působila na lokalitě také Archaia Olomouc (nepublikováno) a krátce i Archeologické centrum Olomouc (Vránová 2015).

V dubnu roku 2017 nejdříve realizoval kratší záchranný výzkum J. Halama v rámci dostavby dvou komunikací (prodloužení severním směrem až k silnici z obce na Polanku) a příslušných inženýrských sítí ve stavebním obvodu Na Tvrzi II. Jednalo se tedy o dvě samostatné plochy, každá o rozměrech cca 30 × 6 m. V ploše tzv. spodní (západní) komunikace byly prozkoumány pouze dva mělké objekty (č. 666–667), což zřejmě bylo dáno charakterem podloží, neboť se zde pod ornici vyskytoval rozdrobený břidlicový povrch skalnatých výchozů. Odlišná situace panovala v ploše tzv. horní (východní) komunikace, do sprašového podloží se zahlubovalo 11 objektů (č. 668–678), které tvořily dva výrazné shluky oddělené prázdným prostorem. Charakteristické zásobní jámy měly svůj profil většinou vakovitý (obj. č. 668, 669, 672?, 676?). Existenci objektu s funkcí výrobního charakteru mohou indikovat nálezy strusky ve výplni obj. č. 670 nepravidelně čtvercového půdorysu se zaoblenými rohy a rovným dnem. Další funkčně rozpoznané objekty tvořily okrouhlé kúlové jámy a menší jamky. Na ploše sídliště byl zachycen též jeden mělký žlábek (č. 678). Nejčtenější nálezy tvořily fragmenty keramických nádob, ojedinělým artefaktem je pak fragment vrchní části tzv. štěrchátka. Mazanice se nacházela ve většině objektů, velké množství zejména v obj. č. 672. Ve výplni obj. č. 668 se dochovaly malé fragmenty zvířecích kostí či zubů, patrně přepálených; obj. č. 669 obsahoval uhlíky a snad i rostlinné makrozbytky.

Výzkum pak pokračoval v kratších intervalech od května až do října r. 2017 pod vedením B. Tomešové na parcelách určených ke stavbě nových rodinných domů taktéž ve stavebním obvodu Na Tvrzi II. Jednalo se o tři samostatné plochy parcel č. 332/20, 340/7 a 329/6 – všechny přiléhající k horní (východní) komunikaci. Nejvíce archeologických objektů bylo prozkoumáno na parcele č. 332/20, celkem 33 jam pravidelně rozestých po celé ploše (obj. č. 679–711). Na parcele č. 340/7 bylo prozkoumáno 11 jam (obj. č. 712–722) a na parcele č. 329/6 to pak bylo jam 10 (obj. č. 723–732). Většina z nich byla interpretována jako kúlové jámy nebo jamky, prozkoumáno bylo ale také poměrně velké množství zásobních jam s typickým vakovitým tvarem profilu (obj. č. 687?, 695, 684, 696, 697, 707, 708, 717, 715?, 729?) a také několik objektů nejasného účelu. Především na parcele č. 329/6 byla část zahloubených jam připsána aktivitám volně žijících živočichů – objekty měly nejasné obrysy, nepravidelná dna, mělké zahloubení a zpravidla směrem k povrchu zužující se hrdlo (obj. č. 723, 727, 731, 732), ovšem ve své výplni obsahovaly také zlomky

keramiky a mazanice. Nejčtenějšími nálezy z výzkumu byly keramické fragmenty a zlomky mazanice konstrukcí nacházejících se téměř ve všech zkoumaných objektech. V některých objektech (např. obj. č. 684, 691, 693) by se při zpracování materiálu v laboratoři mohlo podařit zrekonstruovat původní keramické nádoby nebo jejich torza. Nalezena byla také tři tkalcovská závaží, nebo jejich významná část a to v obj. č. 684, 715 a 717, z objektu č. 684 pak pochází také velká část kamenné třecí podložky sloužící ke zpracování obilí. Objekt č. 684 byl z této sezóny výzkumu nejzajímavější – jednalo se o typickou zásobní jámu s vakovitým tvarem profilu, u dna do výšky cca 20 cm však byla pokryta souvislou vrstvou keramických fragmentů různých nádob a kamenných artefaktů (mimo jiné právě i částí zrnůtky).

Všechny prozkoumané archeologické situace byly sídlištního charakteru, dle získaných nálezů patřily bez výjimky kultuře lužických popelnicových polí.

Jakub Halama, Barbora Tomešová

Literatura

Halama, J. 2015: Dubicko (okr. Šumperk). *Přehled výzkumů* 56(1), 177–178.

Nekvasil, J. 1963: *Pravěk Mohelnicka*. Mohelnice: Vlastivědné muzeum v Mohelnici.

Tomešová, B. 2017: Dubicko (okr. Šumperk). *Přehled výzkumů* 58(1), 205–206.

Vránová, V. 2015: Dubicko (okr. Šumperk). *Přehled výzkumů* 56(1), 177.

Resumé

Dubicko (Bez. Šumperk), „Za kostelem“, Parz. Nr. 329/1, 376/2, 1646/4, 332/20, 340/7 und 329/6. Spätbronzezeit – Lausitzer Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung. Einlagerung der Funden: Museum Šumperk, Zuwachs. Nr. 9/2017 und 33/2017.

HOLEŠOV (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Na větráku“. Starší doba bronzová. Sídlíště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1:10 000 list 25-31-09, v okolí bodu 309/185 mm od Z/J s. č.

V průběhu záchranného archeologického výzkumu při pokračování zasíťování Strategické průmyslové